

Pobídkou k výstavbě domu byl neustálý strach před znehodnocením měny, podobné té v Německu 1921 (inflační doba).

Čilá stavební činnost v prvních poválečných letech působila blahodárne na všechna povolání a přispěla ke zmírnění nezaměstnanosti.

Nezaměstnanost - jaké zlé to slovo!

A přeci před nás předstupuje od konce války denně. S návratem vojáků stál stát nahle před otázkou nezaměstnanosti. Během války se většina továren zaměřila na ženské pracovní síly, které teprve postupně byly propuštěvány.

Některá průmyslová odvětví byla ochrnutá, protože se veškerý průmysl zaměřil postupně na válku. Mnohý závod, kde se především vyrábělo textilní zboží si pořídil soustruhy a vyráběl granátové patrony - s mnoha ženami u strojů. Tyto provozy byly nahle v klidu.

Roku 1918 bylo na štrece Podmokly - Praha zaměstnání žen jako průvodčí. Ženy narukovavších mužů dostaly během války poměrně výhodný vyživovací příspěvek podle počtu hlav.

Vydělávala-li si žena ještě něco k tomu, byla rodina siušně opatřena.

Koncem války se toto vše jednou ranou změnilo a starost o obživu nastoupila na místo válečných starostí. Jen málo mužů mohlo nastoupit do svého starého podniku.

Armáda nezaměstnaných, mezi kterými bylo i mnoho na práci ostýchavých tvořila velké nebezpečí pro společnost o to více, že úcta k zákonu byla úplně podhrabána. Bolševismus hrozil i u nás, že vše od základu přetvoří.

Stát plátil podporu v nezaměstnanosti, protože nespokojenost jeho setrvávání ohrožovala.

Teprve pozvolna se dávalo vše do chodu, ale úplně na nedostatek práce stížnosti nezmílkly.

Ano i v současnosti (1932) je krize natolik zlá, že o příznivém vyřešení se obecně pochybuje (viz 1931!).

Celý hospodářský život byl válkou otřesen. Rakousko rozbito. Vzniknuvší národní státy se pomocí vysokých celních zábran, přísnými pasovými předpisy, z části tež zdí nenávisti vzájemně uzavřely.

Velké odbytové oblasti a to i zámořské byla ztraceny. Krach mnohých průmyslových odvětví byl následkem, že celý hospodářský život trpěl neustálými krizemi. K tomu byla i našim českým státním vedením nářízena různá opatření.

Tento zákon ve svém počátečním pojetí oloupil majitele domů o každé právo proti straně nájemníků. On je nemohl vypovědět, ani nemohl zvýšit nájem. Jelikož v roce 1920 hodně peněz pokleslo až na 1/20, činže ale musela zůstat na hodnotě předválečné. Nájemníci tudíž neplatili skoro vůbec nic. Docházelo k do nebe volajícím nespravedlnostem.

V jednom domě obýval jeden starý domácí pán i pokoj, ostatní místnosti byly pronajaty stranám. S koncem války se vrátil syn, žena která až dosud s dětmi narozenými ve válce bydlela mimo, u svých rodičů přišla a chtěli založit domácnost.

Jakou asi hořkou skutečnost musel prožít domácí. Se svou 4 až 5 člennou rodinou musel ve vlastním domě jen v nejužším prostoru bydlet. Mezitím co nájemníci měli 2 - 3 pokoje, aniž by měli platit pojmenování hodnou činži a nebo aniž by přispěli majitelů domu na nákladné opravy.

Často musel domácí ještě přijmout výsměch, hanu a potupu. Výpověď měla teprve učinnost, když domácí mohl nabídnout nájemníkovi odpovídající byt.

Přeci leckterý nájemník nacházel výmluvy že nový byt jim nevyhovuje, nedopvírá jeho představám, vadila mu cena, velikost, cesta do práce. Mnohé šlo dělat po dobrém. Kde toto scházelo, stával se dům plným peklem.

Novostavby byly výjmy ze zákona o ochraně nájemníků. V těchto ale byly činže 10 krát vyšší. Co bytová nouze zplodila se v krátkém vyličení nedá ani vyličit.

Tento zákon nacházel uplatnění hlavně v průmyslových oblastech.

Mnoho manželů nemohlo proto bydlet společně v důsledku bytové nouze. Následky uvolněných manželství a jejich rozpuštění.

Stavební činnost.

Posléze vlivem velké bytové nouze nastala poněkud zvýhodněná státní podporou (nekdy pochybnou) brzo po válce velmi čilá stavební činnost, třebaže bylo vyjimečně zdražování.

Podmokly, Benešov, Česká Kamenice, Kamenický Šenov, zkrátka všechna města obdržela úplně nové městské čtvrti. I vesnice se podílely na stavebním ruchu.

Horní Habartice po válce získaly pouze 1 novou stavbu a to č. 206 Alředa Fritscheia.

Příčinou byly úplně chybějící, laciné a hodně stavební parcely. Zastupitelstvo obce právě zameškalo jako se to jinde stávalo během zákonné lhůty u státu požádat k vystavení panských pozemků.

V úvahu by přicházely hlavně plochy od vozové cesty vedle č. 66 u dráhy proti kostelu a škole. Nástaveb a přistaveb bylo v naší vesnici mnoho.

Ranění.

Počet zraněných byl velice velký. V této době již není přesně zjistitelný (v důsledku přesídlení mnoha účastníků války).

Leckterý voják byl dvakrát až třikrát raněn a šel po každé léčbě znovu do pole.

Obzvláště těžká zranění utrpěli vojáci z Horních Habartic. Alfred Günther, železniční zaměstnanec z č. 132 a Franz Saase, elektrikářský instalatér z č. 82 (pozn. první ztratil oko střepinou od granátu, průstřel plic, dále nedopsáno).

Franz Saase dostal na ruské frontě v říjnu 1914 střelnou ránu do stehna (střela dum - dum).

On musel v zimě a deštivém počasí ležet mezi nepřátelskými liniemi po 3 dny přikrytý jednou plachtou.

Potom byl ještě zasažen střelou do prsou a nadloktí.

Po prožitých strašlivých tří noci byl Rusy sebrán a odvezен do nemocnice.

Díky jeho přirozenému zdraví se jeho rány vyhojily.

Při prvním pokusu o chůzi si zlomil opět nohu.

Jeho noha je v důsledku těžkého zranění o několik cm kratší.

Jako úplně neschopný přišel jako výměnný zajatec již v roce 1915 do vlasti.

Dnes sice kuřajíc chodí, jinak je čilý, jezdí na kole a provozuje své nebezpečné povolání (šplnání na elektrické sloupy).

Dohromady a vcelku jsou " váleční poškozenci " na tom špatně.

Ve starém Rakousku jim bylo slíbeno zabezpečení, ale nový stát se necítil ujištěními Rakouska na žádný způsob zavázán a dává jim almužnu. Ii co své povolání více nemohou vykonávat jsou odkázáni na veřejnou dobročinnost.

Nyní dřepí na jarmarcích, na ulicích po tuctech a odkrývá jí své strašné zmrzačené údy několikrát i v zimě při

- 5°C.

Pohyblivější se pokouší hausírováním s ponožkami, tkaničkami, krémem na boty, mydlem, knoflíky získat přispěvek k ubohé invalidní rentě.

Jejich osud je šedý a zakalený.

Protože i mezi nimi se nachází i mnoho práce se štitících, pročež nejsou nikde rádi viděni.

Okolo roku 1920 žebrali ve velkém počtu neustále v osobních vlačích. Každý měl již určenou trasu, kterou " spásal ". Protože mezi nimi bylo mnoho dotěrných, vzbuzovali nevoli cestujících a toto bylo časem zaraženo.

I když každý osud invalidů uznával tak přece to jen bylo tady jako vžude jinde:

drzost, nestydatost trumfovaly příliš často nad skromností, kterou na mnohých místech v tajnosti a úkrytu invalidé utrpěli.

Váleční zajatci

K mrtvým a mrzákům se přidružovala ohromná armáda zajatců v Itálii, Francii, především ale v Rusku, na Sibiři a v Srbsku.

Obzvláště u sibiřských zajatců nebyl výhled na brzký návrat domů.

Do válečného zajetí se dostali vojáci z Horních Habartic:

Emil Korn, malozemědělec, zedník, nar. 1883, z č. 147, 9. pluk domobrany.

18. září 1914 zajat u Javarova v Halici, dále v Taškentě, stavba železnice, později Činkant v Turkenskánu, Kujeka v Rusku. Dne 21. září 1918 domů přes Černé moře.

Johann Fürtig, nádražák, nar. 1876, č. 10, 6. pluk domobrany. Dne 23. října 1915 zajat u Doberda v Istrii (Jug.), prošel Pavlanovem, horní Itálií v Noto a Catanií na Sicílii. 21. října 1919 návrat do vlasti.

Franz Saase, elektro instalatér, nar. 1886, z č. 82, 9. pluk domobrany.

Na konci října 1914 s těžkým zraněním pobyl v nemocnicích v Kyjevě, Moskvě a 28. srpna 1915 jako výměnný zajatec se přes Švédsko vrátil zpět do vlasti.

Ludwig Parsch, zemědělec z č. 113.

Ernst Hackel, zemědělec, nar. 1896 z č. 101, 3. tyrolský, císařský, myslivecký pluk.

Od 3. listopadu 1918 do 16. ledna 1919 v Arsiero na Itálii, 16. ledna 1919 uprchl, nato 1/2 roku v civilu u sedláka v blízkosti Moranu.

Otto Rehneit, zemědělec, nar. 1900, č. 27, 8. drágounský pluk.

Od 4. listopadu 1918 do 6. září 1919 v Pustoasicio, Poute Piave, na stavbě hrází na Piavě zaměstnán, naposled donucen ke vstupu do řad čs. legionářů.

Gustav Rehneit, nar. 1892, z č. 144, pevnostní dělník. Zajat na Itálii jako předchozí Otto Rehneit.

Valentin Riedel -bez záznámů.

Zé začátku to vypadalo, jakoby většina z nich byla pro vlast ztracena.

Občanská válka v Rusku vše zpřeházel a nás nový stát učinil málo k jejich návratu až se vytvořila soukromá organizace (Spolek pro návrat válečných zajatců se sídlem v Rechstadtu), jejíž představeným byl p. Held.

Obce a soukromníci přistibovaly prostředky.

Získaly konečně i stát k pomoci a tak postupně větší část zajatců přivedly domů.

Samozřejmě lekterý si tam zařízl dobré životní postavení a již více nechtěl domů.

Dodatek: k dal. zraněným patřili Alfred Günther z č. 132, August Starch z č. 156, Franz Storm č. 92, Franz Grams, Renner, Gustav Hegenbart a dal.

O 1-3		N 3		33. Podmokly-Benešov-Č. Lípa.				N 3 O 1-3		N 3	O 1-3+4
	917	969 a	925					950	920	988 a	928 b
	o 39	•	5'30	kun.	o "Podmokly X +, 92	•	•	p.	10'47	10'17	
	o 39	•	5'35	4	p. • Děčín 39, 42	•	•	p.	10'43	10'02	
	o 39	•	5'40		• Maří Věich (Kleinwöbeln) (x)	•	•	p.	10'20	9'59	
	o 39	•	5'52	10	• Benešov (Bensen) 33 to 193	•	•	↑	9'39	9'49	
	o 39	•	6'05	12	• Franzenthal	•	•	↑	9'31	9'23	9'43
	o 39	•	6'19	15	Sachov (Schockau) (x)	•	•	↑	9'30	10'15	9'35
	o 39	•	6'18	20	Police-Zámost	•	•	↑	9'10	10'07	9'21
	o 16	12'37	6'25	21	Strážnice-Jevč (Strausnitz-Neustadt)	•	•	↑	9'02	10'01	11'50
	o 25	12'50	6'33	25	p. • Č. Lípa X 18, 34, 35	•	•	↑	9'58	11'49	9'12
	o 38	1'07	6'35	32				o.	9'45	11'32	9'09

④ Ve všechni dny.

O 1-3						S 1-3	39. Podmokly-Warnsdorf.						O 1-3						
815	817	819	823	813	833	851							816	824	812	822	830	819	820
.	8 55	12:45	.	8 05	6 45	.	km	o. Podmokly X	1, 82 p.	.	8 10	8 15	.	2 56	9 47	.	.	.	
.	9 07	12:55	.	6 15	6 55	.	4	o. Döblin X 34, 42	A	.	8 06	8 11	.	2 52	9 23	.	.		
.	8 19	1:07	.	8 27	7 58	.	10	• Velen Malá (s.)	.	.	8 58	8 57	.	2 38	9 09	.	.		
.	9 27	1:15	.	6 36	7 14	.	12	• Benešov 33 w 198	.	.	5 48	8 41	.	2 32	9 09	.	.		
.	9 41	1:29	.	6 48	7 32	.	17	Habartice-Markvart.	.	.	5 91	8 40	.	2 31	8 93	.	.		
.	9 50	1:33	.	6 58	7 37	.	21	Gabštěn w 198	.	.	5 23	8 33	.	2 13	8 44	.	.		
.	10 03	1:46	.	7 11	7 45	.	25	• L. Kamen, 35 w 198	.	.	5 16	8 24	.	2 05	8 35	.	.		
.	10 19	pt.	.	7 28	pt.	.	32	• Falknov-Hilberschütz	.	.	8 10	.	N 3	8 32	.	.	.		
.	10 29	.	.	7 38	.	.	35	Falknov (s.)	.	.	8 04	.	8 05	8 32	.	.	.		
.	10 48	.	.	8 21	.	.	40	Tannenberg 34	.	.	7 54	.	8 05	8 32	.	.	.		
.	10 58	.	.	8 11	.	.	48	• Schönfeld w 197	A	.	8 33	.	4 08	7 44	.	.	.		
.	11 04	.	.	8 17	.	.	50	p. Chřibská-Telč	.	.	7 30	.	2 51	7 35	.	.	.		
.	6 05	11:14	.	2 30	8 24	.	10 39	o. Stadt X 34 w 197	p.	7 10	7 10	.	7 10	7 10	.	.	.		
.	6 12	11:21	.	2 37	8 31	.	10 28	84	Horní Grunt (s.)	.	5 21	7 12	12 54	8 12	7 18	10	.		
.	6 17	11:26	.	2 42	8 37	.	10 45	53	o. Grunt-Jicín w 197	A	5 24	7 05	12 48	8 02	7 28	9	.		
.	6 24	11:33	.	2 49	8 45	.	10 59	58	• Dolní Grunt w 197	A	5 22	7 05	12 48	8 02	7 28	9	.		
.	6 30	11:38	.	2 54	8 50	.	10 29	81	p. Wernsdorf 34 w 198	A	5 17	6 54	12 39	2 83	8 29	8	.		

Radicati pro cor. sec. class. 3 - pag.

38

Vlekový jízdní řád z roku 1918 věnovaný spisovatelem Zdeňkem Šindlauerem z České Lípy.

Je zde patrné, že v té době nebyla zastávka Březiny a Dolní Habartice.